

AĞUSTOS 2019 EKONOMİK, TİCARİ VE FİNANSAL BİLGİLER

Taner HACIOĞLU

Dış İlişkiler, Sanayi ve Proje Sorumlusu

İçindekiler

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ	4
1.1. Tüketici Fiyat Endeksi	4
1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	5
1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi	6
2. GÜVEN ENDEKSLERİ	7
2.1. Ekonomik Güven Endeksi	7
2.2 Tüketici Güven Endeksi	8
2.3 Sektörel Güven Endeksleri	9
2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi	100
3. SANAYİ ENDEKSLERİ	13
3.1 Sanayi Üretim Endeksi	13
3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu	14
3.3 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi	15
3.4 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)	16
3.5 Ciro Endeksleri	17
3.6. Perakende Satış Endeksleri	19
4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ	20
4.1 Dış Ticaret İstatistikleri	21
5. İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ	27
6. FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI	Error! Bookmark not defined.
7. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ	31
9. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ	33

Tablo Listesi

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Tablo 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Tablo 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Tablo 4. Ekonomik güven endeksi	7
Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	8
Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	9
Tablo 7. TEPAV Perakende Güven Endeksinin Son Üç Yıllık Karşılaştırması	11
Tablo 8. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması	12
Tablo 9. Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları	15
Tablo 10. Ciro endeksleri ve değişim oranları	19
Tablo 11. Dış ticaret endeksleri	21
Tablo 12. Aylara göre dış ticaret	23
Tablo 13. Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti (milyon dolar)	23
Tablo 14. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)	24
Tablo 15. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 dolar) ...	25
Tablo 16. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında Ülke İhracat Performansı (1000 dolar)	26
Tablo 17. Konsolide Ükelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 dolar)	27
Tablo 18. Mevsim etkisinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri, Mart 2018, Mart 2019	28
Tablo 19. Finansal yatırım araçlarının nominal ve reel getirileri	31
Tablo 20. Balıkesir ilinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	32
Tablo 21. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	32
Tablo 22. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı	33
Tablo 23. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşlar	34

Grafik Listesi

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Grafik 4. Ekonomik güven endeksi	7
Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	8
Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	9
Grafik 7. TEPAV Perakende Güven Endeksi Son Bir Yıllık Değişimi	11
Grafik 8. İşlerin Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Durumu	12
Grafik 9. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Mayıs 2019'da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi	13
Grafik 10. Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları	14
Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi	16
Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi	17
Grafik 13. Takvim Etkilerinden Arındırılmış Toplam Ciro Yıllık Değişim Oranı	18
Grafik 14. Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Toplam Ciro Aylık Değişim Oranı	19
Grafik 15. Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Satış Hacmi Yıllık Değişim Oranı	20
Grafik 16. Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Satış Hacmi Aylık Değişim Oranı ..	20
Grafik 17. Dış Ticaret Miktar Endeksleri	22
Grafik 18. Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, Mart 2018 – Mart 2019	29
Grafik 19. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları	30
Grafik 20. Konut Satış Sayıları	32

1.EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ

1.1. Tüketici Fiyat Endeksi

- TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,86, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,35, bir önceki yılın aynı ayına göre %15,01 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,62 artış gerçekleşti.
- Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Ağustos ayında endekste yer alan gruplardan, eğitimde %4,26, konutta %2,04, çeşitli mal ve hizmetlerde %0,89 ve lokanta ve otellerde %0,75 artış gerçekleşti. Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Ağustos ayında endekste yer alan gruplardan giyim ve ayakkabıda %1,10 ve gıda ve alkolsüz içeceklerde %0,77 düşüş gerçekleşti.
- TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre çeşitli mal ve hizmetler %20,98, ev eşyası %20,13, lokanta ve oteller %18,52 ve eğitim %17,59 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.
- İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2019 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,16, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,89, bir önceki yılın aynı ayına göre %15,05 ve on iki aylık ortalamalara göre %18,87 artış gerçekleşti. Ağustos 2019'da endekste kapsanan 418 maddeden; 43 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 243 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 132 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

	Ağustos 2019	Ağustos 2018
Bir önceki aya göre değişim oranı	0,86	2,30
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	7,35	12,29
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	15,01	17,90
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	19,62	12,61

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi % Değişim Oranı

1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

- Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2019 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,59 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,39, bir önceki yılın aynı ayına göre %13,45 ve on iki aylık ortalamalara göre %30,51 artış gösterdi. Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe %0,71 artış, imalat sanayi sektöründe %1,01 düşüş, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı sektöründe %4,33 artış, su temini sektöründe %1,35 artış olarak gerçekleşti.

Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

- Bir önceki aya göre en fazla düşüş; %7,74 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %1,94 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, %1,94 ile ana metaller olarak gerçekleşti. Buna karşılık tütün ürünleri %38,27, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımı %4,33, metal cevherleri %2,50 ile bir önceki aya göre endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.
- Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Ağustos ayında aylık en fazla düşüş %0,89 ile ara malında gerçekleşti.

Sektörler	Endeks	Aylık Değişim (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)
Yurt içi ÜFE	449,96	-0,59	6,39	13,45	30,51
Madencilik ve taşocaklığı	582,64	0,71	12,29	14,91	24,88
İmalat	448,82	-1,01	6,17	10,59	28,41
Elektrik, gaz	400,30	4,33	9,22	55,83	63,33
Su temini	302,40	1,35	-8,65	-6,19	1,74

Tablo 2. Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi ve % Değişim Oranları

1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi

- Ülke sınırları içinde üretimi yapılarak yurt dışına ihraç edilen malların üretici fiyatlarındaki değişimi ölçen yurt dışı üretici fiyat endeksi (YD-ÜFE), 2019 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %1,41 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,38 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,94 düşüş ve on iki aylık ortalamalara göre %31,00 artış gösterdi. Sanayinin iki sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %0,10, imalat sanayi sektöründe ise %1,44 düşüş olarak gerçekleşti.

Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

- Bir önceki aya göre en fazla düşüş; %8,56 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %2,26 ile bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler, %2,10 ile ana metaller sektöründe gerçekleşti. Buna karşılık, metal cevherleri %1,25 ile bir önceki aya göre endeksin arttığı alt sektör oldu.

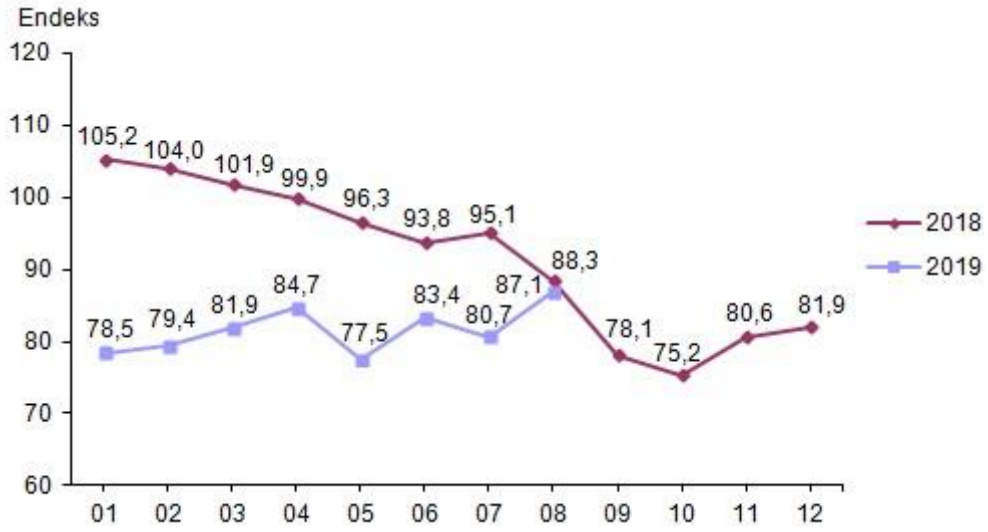
Sektörler ve ana sanayi grupları	Endeks	Aylık değişim (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)
Yurt dışı ÜFE	310,67	-1,44	5,38	-2,94	31,00
Madencilik ve taşocakçılığı	323,80	-0,10	9,14	2,15	35,16
İmalat sanayi	310,40	-1,44	5,30	-3,04	30,92
Ara malı	329,02	-1,41	3,40	-4,76	31,69
Dayanıklı tüketim malı	276,87	-1,40	8,18	1,97	31,97
Dayanısız tüketim malı	300,53	-1,01	5,45	-1,07	29,09
Enrji	350,64	-8,56	25,11	-19,12	29,12
Sermaye malı	291,15	-0,93	5,36	-2,58	31,12

Tablo 3. Yurt dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

2. GÜVEN ENDEKSLERİ

2.1. Ekonomik Güven Endeksi

- Ekonomik güven endeksi Temmuz ayında 80,7 iken, Ağustos ayında %7,9 oranında artarak 87,1 oldu. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.
- Ağustos ayında tüketici güven endeksi 58,3 değerine, reel kesim güven endeksi 102,1 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 89,1 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi 95 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi 55,5 değerine yükseldi.

Grafik 4. Ekonomik güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	07/2019	08/2019	07/2019	08/2019
Ekonomik güven endeksi	80,7	87,1	-3,3	7,9
Tüketici güven endeksi	56,5	58,3	-2,0	3,1
Reel kesim güven endeksi	96,6	102,1	-3,0	5,7
Hizmet sektörü güven endeksi	83,5	89,1	-2,2	6,7
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	90,4	95,0	-3,0	5,1
İnşaat sektörü güven endeksi	52,4	55,5	3,8	6,0

Tablo 4. Ekonomik güven endeksi, sektörel endeksler ve değişim oranları

AÇIKLAMALAR

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır. Bu kapsamda tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait toplam 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin hesaplamasında kullanılan alt endeksler her ayın ilk iki haftasında derlenen veriler kullanılarak hesaplanmaktadır. Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

2.2 Tüketici Güven Endeksi

- Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Ağustos ayında bir önceki aya göre %3,1 oranında arttı; Temmuz ayında 56,5 olan endeks, Ağustos ayında 58,3 oldu.
- Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Temmuz ayında 77 iken, Ağustos ayında %1,1 oranında artarak 77,8 oldu. Genel ekonomik durum beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Temmuz ayında 73,4 iken, Ağustos ayında %1,2 oranında artarak 74,3 oldu.
- İşsiz sayısı beklentisi endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Temmuz ayında 55,6 iken Ağustos ayında %4,8 oranında artarak 58,3 oldu.
- Tasarruf etme ihtimali endeksi (gelecek 12 aylık döneme ilişkin) Temmuz ayında 20 iken, Ağustos ayında %13,1 oranında artarak 22,7 oldu.

Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	07/2019	08/2019	07/2019	08/2019
Tüketici güven endeksi	56,5	58,3	-2,0	3,1
Hanenin maddi durum beklentisi	77,0	77,8	-1,7	1,1
Genel ekonomik durum beklentisi	73,4	74,3	-0,8	1,2
İşsiz sayısı beklentisi	55,6	58,3	-1,3	4,8
İnşaat sektörü güven endeksi	20,0	22,7	-9,0	13,1

Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranlar

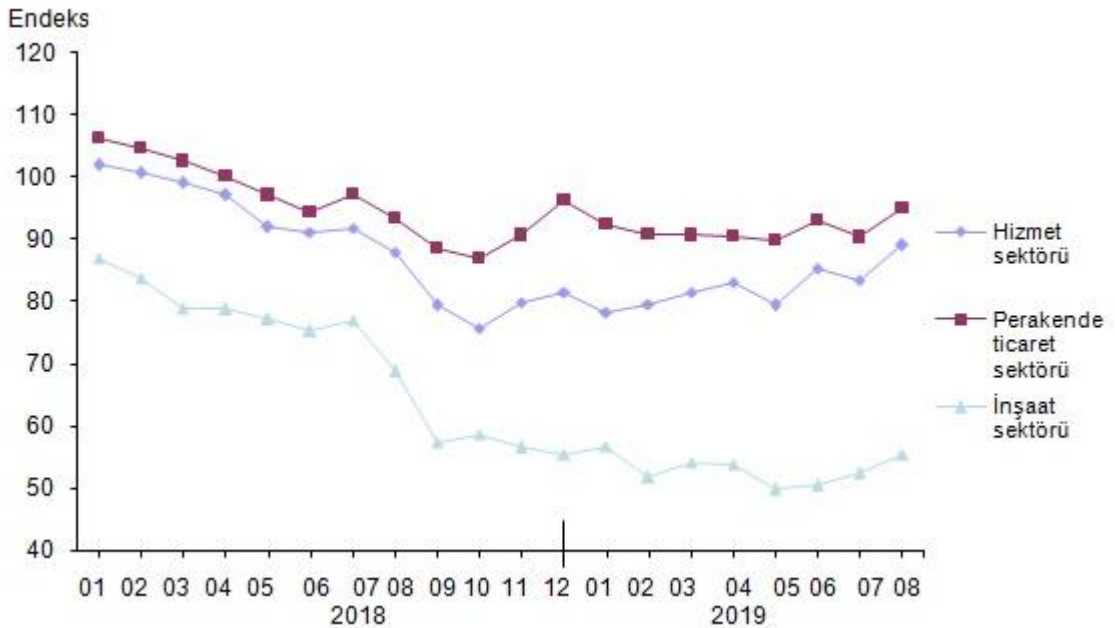
AÇIKLAMALAR

Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin maddi durum ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri, harcama ve tasarruf eğilimleri ölçülmektedir.

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

2.3 Sektörel Güven Endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Temmuz ayında 83,5 iken, Ağustos ayında %6,7 oranında artarak 89,1 oldu. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu, hizmetlere olan talep ve hizmetlere olan talep beklentisi endeksleri sırasıyla %7,7, %8,7 ve %4,3 artarak 85,3, 84,6 ve 97,5 değerlerini aldı.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Ağustos ayında %5,1 oranında artarak 95 oldu. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar ve iş hacmi-satışlar beklentisi endeksleri sırasıyla %7,2 ve %10 artarak 85,5 ve 94,9 değerlerini aldı. Mevcut mal stok seviyesi endeksi ise %0,5 azalarak 104,8 oldu.

Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 52,4 iken, Ağustos ayında %6 oranında artarak 55,5 oldu. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endeksleri sırasıyla %7,5 ve %5,1 artarak 41,6 ve 69,4 değerlerini aldı.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	07/2019	08/2019	07/2019	08/2019
Hizmet sektörü güven endeksi	83,5	89,1	-2,2	6,7
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	79,2	85,3	-2,9	7,7
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	77,8	84,6	-1,6	8,7
Hizmetlere olan talep beklentisi (son 3 aylık dönemde)	93,5	97,5	-2,1	4,3
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	90,4	95,0	-3,0	5,1
İş hacmi - satışlar (son 3 aylık dönemde)	79,7	85,5	-2,9	7,2
Mevcut mal stok seviyesi	105,4	104,8	-0,9	-0,5
İş hacmi - satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	86,3	94,9	-5,5	10,0
İnşaat sektörü güven endeksi	52,4	55,5	3,8	6,0
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	38,7	41,6	3,8	7,5
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	66,0	69,4	3,8	5,1

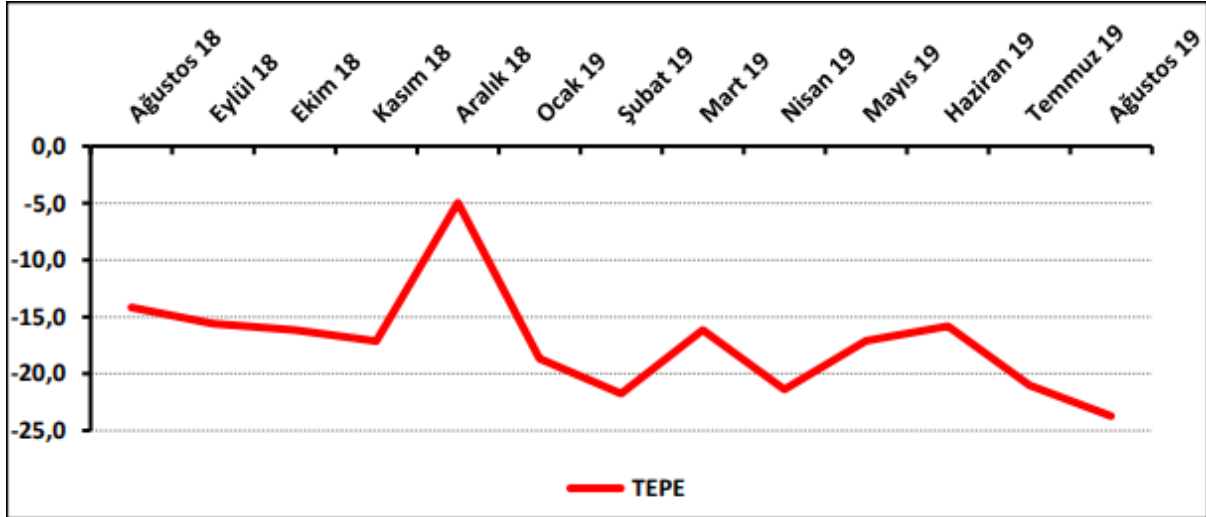
Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri, alt endeksleri ve değişim oranları

ACIKLAMALAR

Sektörel güven endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi

- Perakende güveni, Ağustos 2019'da bir önceki aya göre 2,7 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre 9,5 puan azaldı. Perakende güveninin ağustos ayında geçen yıla göre azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili olurken; geçen aya göre azalışında ise gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörü, ağustos ayında perakende güveninde artış gösteren tek sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi.
- Ağustos ayında -23,7 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 9,5 puan, geçen aya göre 2,7 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu.

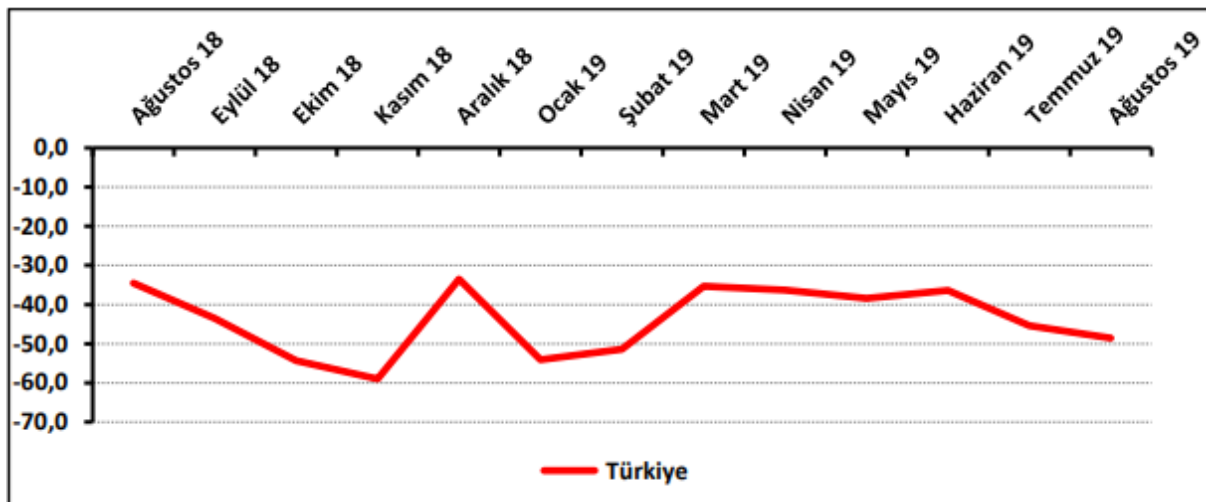

Grafik 7. TEPAV Perakende Güven Endeksi Son Bir Yıllık Değişimi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-14,9	-23,4	-19,6	-20,0	-16,5	-17,3	-20,1	-16,3	-16,6	-12,6	-14,9	-13,3
2018	-13,9	-7,3	-13,8	-17,3	-19,0	-16,0	-10,1	-14,2	-15,6	-16,2	-17,1	-5,0
2019	-18,7	-21,8	-16,2	-21,4	-17,1	-15,8	-21,0	-23,7				

Tablo 7. TEPAV Perakende Güven Endeksinin Son Üç Yıllık Karşılaştırması

- Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ağustos 2019’da -30,7 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 2,5 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 17,0 puan azaldı. Ağustos 2019’da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 22,1’i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 47,5’i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 30,4 oldu.
- İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Ağustos 2019’da -48,6 puan değerini alarak, Temmuz 2019’a göre 3,2 puan, Ağustos 2018’e göre 14,1 puan azaldı. Ağustos 2019’da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 14’ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 62,7 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 23,3 oldu.

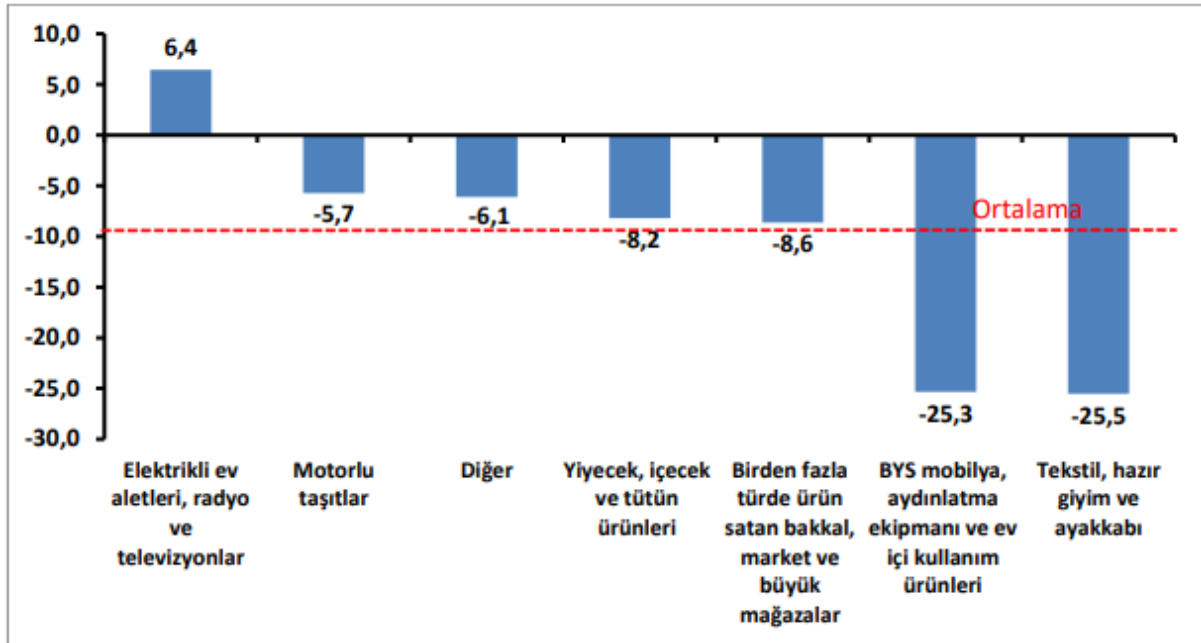

Grafik 8. İşlerin Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-39,8	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6				

Tablo 8. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması

- Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Ağustos 2019'da, geçen yılın aynı dönemine göre "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektöründe artış; "motorlu taşıtlar", "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörlerinde azalış görüldü. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "motorlu taşıtlar", "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" ve "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" sektörleri ortalamanın üzerinde değer alırken; "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörleri ortalamanın altında değer aldı. "Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Grafik 9. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Haziran 2019'da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi

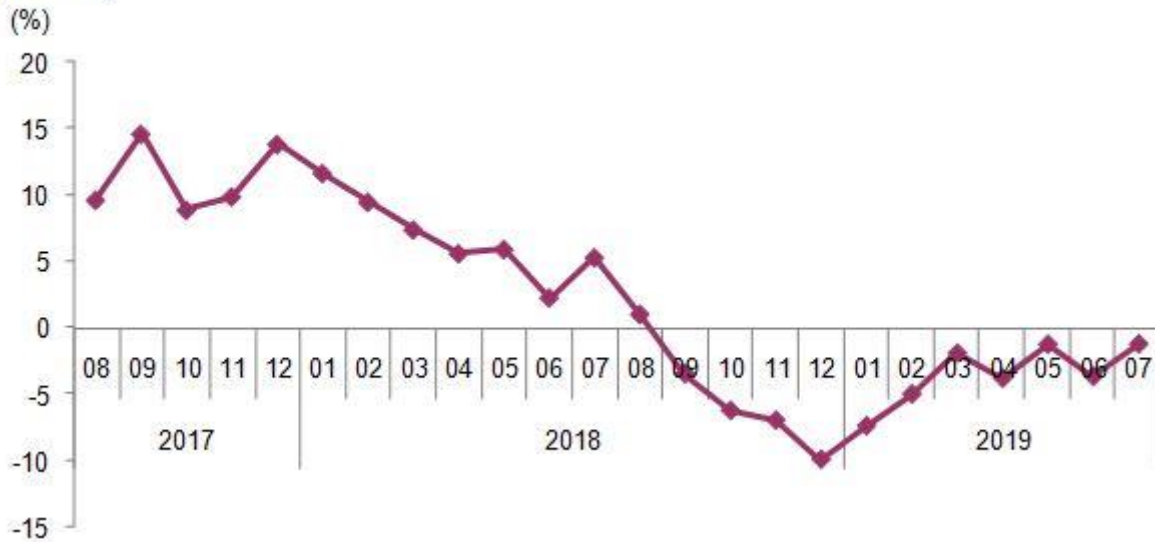
- TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ağustos 2019'da, "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergesi hem Ağustos 2018'e göre hem de Temmuz 2019'a göre artarken; "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri" ve "işlerin geçen yıla göre durumu" göstergeleri azaldı. "Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" göstergesi Ağustos 2018'e göre azalış, Temmuz 2019'a göre ise sınırlı bir artış gösterdi.

3. SANAYİ ENDEKSLERİ

3.1 Sanayi Üretim Endeksi

- Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Temmuz ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %7,8 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi %1,3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %2,4 azaldı.

Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları, Temmuz 2019
[2015=100]

Grafik 10. Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları

- Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Temmuz ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %3,2 ve imalat sanayi sektörü endeksi %4,7 artarken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,5 azaldı.

	Arındırılmamış	Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
Sanayi ve ana sanayi grupları	Endeks	Endeks	Yıllık değişim (%)	Endeks	Aylık değişim (%)
Toplam sanayi	120,3	117,0	-1,2	114,8	4,3
Madencilik ve taşocakçılığı	129,8	127,3	7,8	123,4	3,2
İmalat sanayi	119,1	115,6	-1,3	114,2	4,7
Elektrik, gaz, buhar	131,8	130,7	-2,4	117,3	-0,5
Ara malı	114,6	111,4	-5,3	109,1	4,1
Dayanıklı tüketim malı	99,3	96,5	-7,0	101,0	-10,4
Dayanısız tüketim malı	123,6	119,9	3,3	119,3	5,1
Enerji	135,7	134,6	2,3	122,7	1,7
Sermaye malı	127,4	123,1	2,0	121,3	9,2
Düşük teknoloji	118,5	115,0	0,4	114,0	3,0
Orta düşük teknoloji	111,9	109,0	-7,8	106,3	4,0
Orta ileri teknoloji	120,0	116,0	-2,9	114,1	2,9
İleri teknoloji	174,8	169,0	38,0	178,5	38,1

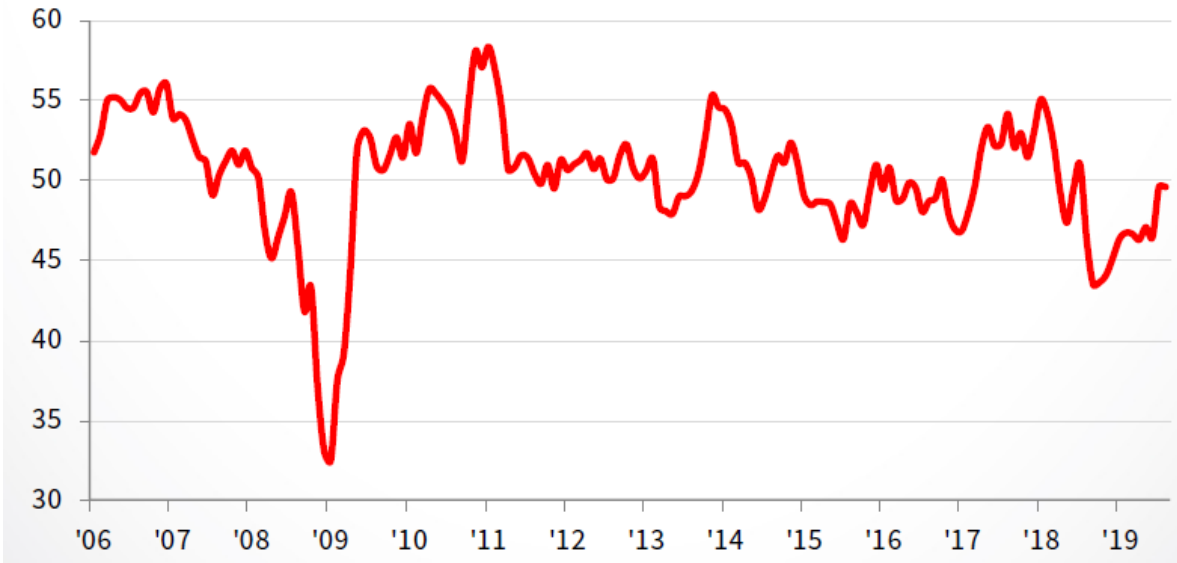
Tablo 9. Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları

3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu

Ağustos 2019 Raporu Önemli Hususlar

- ❖ Toplam yeni siparişler ve yeni ihracat siparişleri büyüme kaydetti
 - ❖ İstihdamda üst üste ikinci ay artış gözlemlendi
 - ❖ Girdi maliyetleri enflasyonu Kasım 2015'ten beri en düşük düzeyde gerçekleşti
- Ağustos'ta PMI endeksi önceki aya göre değişim göstermeyerek 49,6 seviyesinde gerçekleşti ve İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarında çok ılımlı düzeyde bir yavaşlamanın yaşandığına işaret etti. Endeksin Temmuz ve Ağustos aylarında aldığı aynı değer, 13 aylık dönemin en yüksek düzeyi olarak kayda geçti.
 - Siparişler yönünden olumlu haberlerin geldiği Ağustos ayında hem toplam yeni siparişler hem de yeni ihracat siparişleri artış kaydetti. Toplam yeni siparişlerde son bir yılı aşkın sürede ilk kez büyüme gerçekleşirken anket katılımcıları bu durumun müşteri talebindeki iyileşmeden kaynaklandığını belirtti.

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi

- Yeni siparişlerdeki artış, imalatçıları ek personel alımı konusunda cesaretlendirdi ve böylece istihdam üst üste ikinci ay artış gösterdi. Bazı firmaların üretimi desteklemek için yeni girdi alımları yapmasına bağlı olarak satın alma faaliyetleri genel olarak dengeli bir seyir izledi. Buna karşılık bazı imalatçıların mevcut stoklarını kullanmayı tercih etmesi, girdi stoklarının yavaşlayarak da olsa azalmasına neden oldu.

3.3 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi

Ağustos 2019 Raporu Önemli Hususlar

- İhracat koşullarında ılımlı iyileşme gözlemlendi
- ABD'deki ekonomik aktivite daha düşük hızda arttı
- Almanya'da büyüme hızlandı ama imalat sektörü daraldı.
- Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, İstanbul Sanayi Odası tarafından ulusal PMI anketlerindeki PMI üretim endekslerinin bir araya getirilerek ağırlıklandırılmasıyla hesaplanmaktadır. Ağırlıklar, ihracat pazarlarının Türk imalat sektörü ihracatından aldıkları paylara ilişkin istatistikler kullanılarak oluşturulmaktadır.
- Temmuz'da 51,3 olarak ölçülen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Ağustos'ta 51,1 olarak kaydedildi. Endeks, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında ılımlı iyileşmeye işaret etmiş olsa da, iklimin Mayıs 2013'ten beri en düşük oranda güçlendiğini gösterdi. Ayrıca küresel ekonominin yavaşlamasıyla birlikte iyileşme üst üste altıncı ay hız kesti.
- Türk imalatçıların en büyük ihracat pazarı ve Euro Bölgesi'nin en büyük ekonomisi Almanya'da büyümenin hızlandığına yönelik işaretler vardı. Ancak ekonomik aktivitedeki iyileşme hizmet sektörü merkezli olarak gerçekleşirken imalat sanayi üretimi azalmaya devam etti.

- Fransa, İspanya, Hollanda, Yunanistan ve İrlanda gibi Euro Bölgesi'nin diğer ekonomilerinde de büyüme iyileşme belirtileri gösterdi. Türk imalat sektörü ihracatının en büyük beş pazarından biri olan İtalya'da üretim genel olarak durgun bir seyir izledi.

Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi

AÇIKLAMA

İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi değerinin bir önceki aya göre 50'nin üzerinde olması, Türk imalatçıların ihracat ikliminin pozitif seyir izlediğini göstermektedir.

3.4 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)

- 2019 yılı Ağustos ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 3,1 puan artarak 47,4 değerine yükselmiştir. Endekste gözlenen bu artışta hizmet endeksinin önceki aya göre 3,9 puan artarak 47,5 puana yükselmesi etkili olurken, sanayi endeksi de 1,8 puan artarak 48,7 seviyesine yükselerek nispi bir toparlanma göstermiştir. Bu dönemde hem hizmet hem de sanayi sektöründe girdi alımları artışını sürdürerek 50 referans değeri üzerindeki seyrini korumuştur. Sanayi sektöründe yeni siparişlerin zayıf seyri üretimdeki artışı sınırlandırırken, sektöre ilişkin istihdam alt endeksinde gözlenen toparlanma dikkat çekmektedir. Böylece 50 referans değerinin altındaki seyrini Ağustos ayında da sürdüren SAMEKS Bileşik Endeksi, reel sektöre yönelik durgunluğun bu dönemde de devam ettiğine işaret etmiş; buna karşın alt endekslerde önceki aya göre gözlenen artışlar olumlu bir görünüm arz etmiştir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2019 yılı Ağustos ayında, bir önceki aya göre 1,8 puan artarak 48,7 seviyesine yükselmiştir. Sektöre yönelik girdi alımları, önceki aya göre 1,7 puan artarak 53,8 seviyesinde yükselmiş ve olumlu görünümünü sürdürmüştür. Yeni siparişler alt endeksinde ise önceki aya göre 0,2 puan artış gözlenmiştir. Böylece yeni siparişlerin zayıf seyrini sürdürmesi, sanayi sektörüne yönelik üretimi olumsuz etkilemeye devam etmiştir. Buna karşın, önceki aya göre 3,0 puanlık artışla 48,2 seviyesinde gerçekleşen üretim alt endeksi, Haziran 2018 döneminden bu yana en yüksek seviyesine yükselmiştir. Girdi alımlarındaki artışa rağmen yeni siparişlerdeki durgun seyrin sürmesi, nihai mal stoku alt endeksinin önceki aya göre 9,3 puan birden artarak 53,6 seviyesine yükselmesine neden olmuştur. Bu dönemde sektöre ilişkin üretimin son 14 ayın en yüksek seviyesine

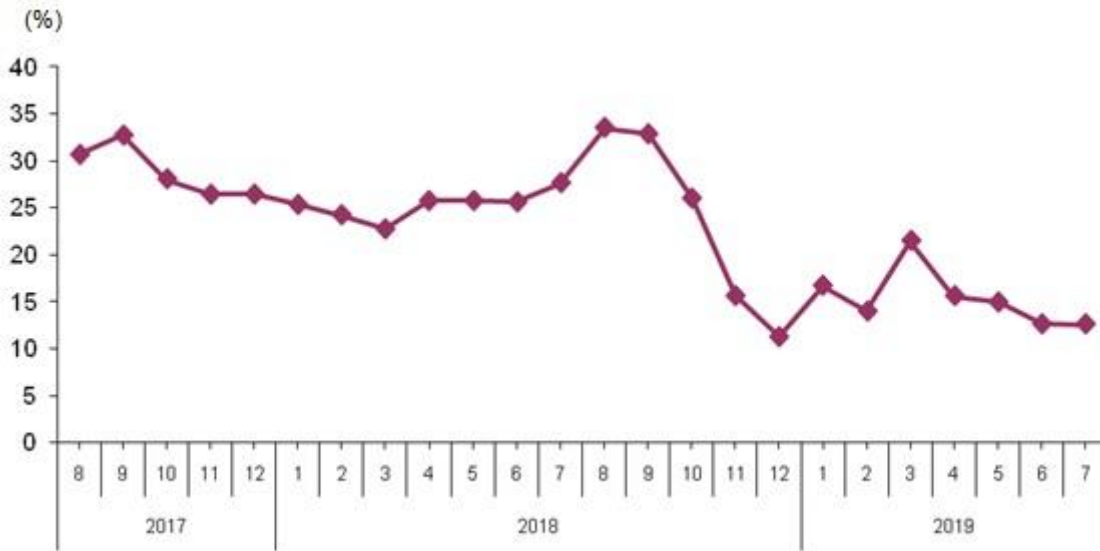
yükselmesi istihdama olumlu yansımış ve önceki aya göre 6,3 puan artış kaydeden istihdam alt endeksi 50,0 puana yükselmiştir. Böylece 48,7 seviyesinde gerçekleşen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Endeksi, sektöre ilişkin durağan görüntünün yılın 3'üncü çeyreğinde de devam ettiğine işaret etmektedir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

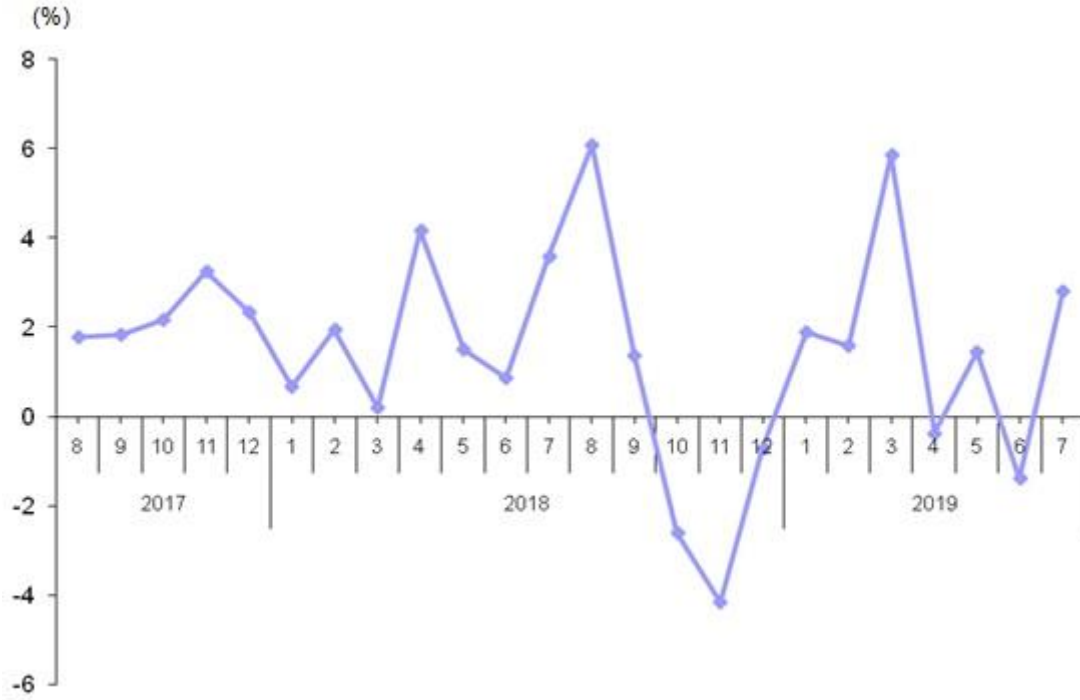
- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2019 yılı Ağustos ayında, bir önceki aya göre 3,9 puan artarak 47,5 seviyesine yükselmiştir. Önceki aya göre 4,0 puan artarak 42,7 seviyesine gerçekleşen iş hacmi alt endeksi, böylece son 1 yılın en yüksek seviyesine yükselmiştir. Bu dönemde girdi alımları önceki aya göre 3,4 puan artarak 55,6 seviyesinde gerçekleşmiş ve hizmet sektörünün gelecek dönem görünümü için olumlu bir tablo sunmuştur. Önceki aya göre 6,4 puan birden artarak 52,4 seviyesine yükselen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi, bu dönemde reel sektörün hammadde ve ara mamul temininde toparlanma olduğunun sinyalini vermektedir. Sektör genelindeki toparlanma görünümüne paralel olarak istihdam alt endeksinde önceki aya göre 5,0 puan artış gerçekleşmiş ve böylece endeks 48,2 seviyesine yükselmiştir. Bu gelişmeler ışığında, önceki aya göre gözlenen artışa karşın mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi 50 referans değerinin altındaki seyrini Ağustos döneminde de sürdürmüştür.

3.5 Ciro Endeksleri

- Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında takvim etkilerinden arındırılmış ciro endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %12,6 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış toplam ciro endeksi ise bir önceki aya göre %2,8 arttı.

Grafik 13. Takvim etkilerinden arındırılmış toplam ciro yıllık değişim oranı

Grafik 14. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış toplam ciro aylık değişim oranı

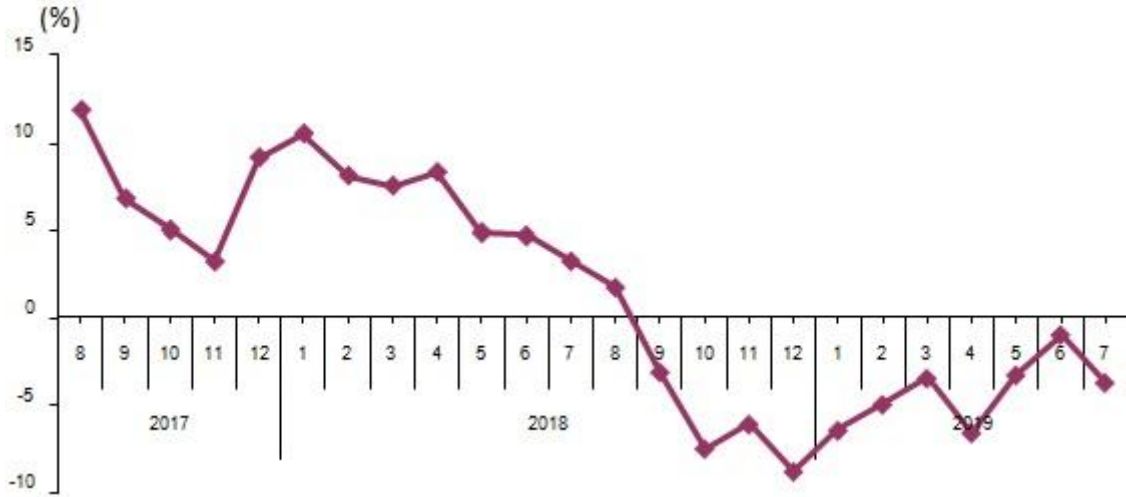
- Takvim etkilerinden arındırılmış sanayi ciro endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %12,5 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi ciro endeksi ise bir önceki aya göre %3,1 arttı.
- Takvim etkilerinden arındırılmış inşaat ciro endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %6,8 azaldı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış inşaat ciro endeksi ise bir önceki aya göre %9,2 arttı.
- Takvim etkilerinden arındırılmış ticaret ciro endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %12,2 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ticaret ciro endeksi ise bir önceki aya göre %1,4 arttı.
- Takvim etkilerinden arındırılmış hizmet ciro endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %23 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış hizmet ciro endeksi ise bir önceki aya göre %3,6 arttı.

	Arındırılmamış	Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
Sektörler	Endeks	Endeks	Yıllık değişim (%)	Endeks	Aylık değişim (%)
Toplam ciro	203,7	199,3	12,6	198,3	2,8
Sanayi	216,4	210,2	12,5	212,1	3,1
İnşaat	163,1	160,4	-6,8	178,6	9,2
Ticaret	195,2	191,0	12,2	189,7	1,4
Hizmet	227,3	224,9	23,0	209,4	3,6

Tablo 10. Ciro endeksleri ve değişim oranları

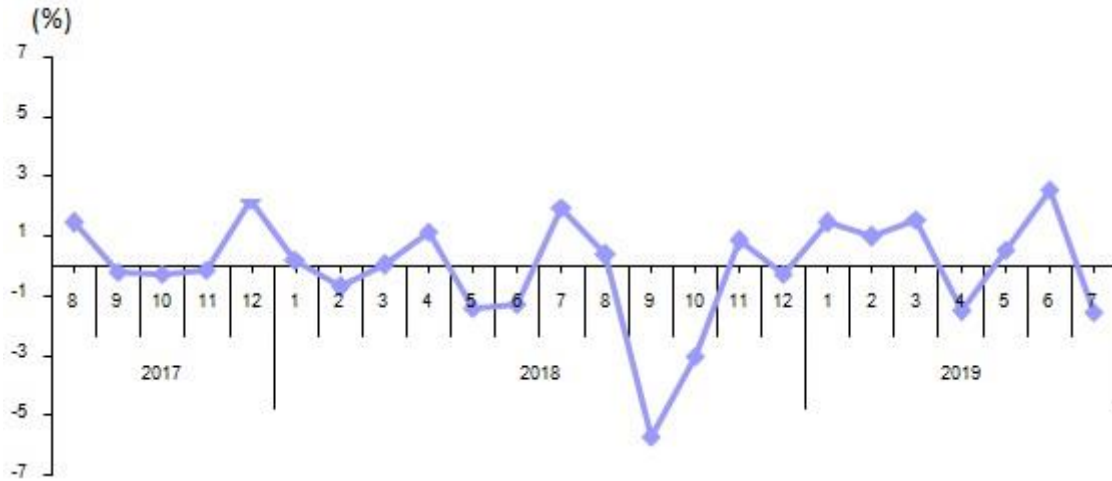
3.6. Perakende Satış Endeksleri

- Takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,7 azaldı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %1, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %4,5, otomotiv yakıtı satışları %5 azaldı.

Grafik 15. Takvim etkilerinden arındırılmış perakende satış hacmi yıllık değişim oranı

- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %1,5 azaldı. Aynı ayda gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %2,8, otomotiv yakıtı satışları %0,3 azalırken, gıda, içecek ve tütün satışları ise aynı seviyede kaldı.

Grafik 16. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış perakende satış hacmi aylık değişim oranı

- Takvim etkilerinden arındırılmış cari fiyatlarla perakende ciro 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %13,2 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %18, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %13,7, otomotiv yakıtı satışları %5,8 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış cari fiyatlarla perakende ciro 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %0,8 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları %1,8, otomotiv yakıtı satışları %2,8 artarken, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %0,5 azaldı.

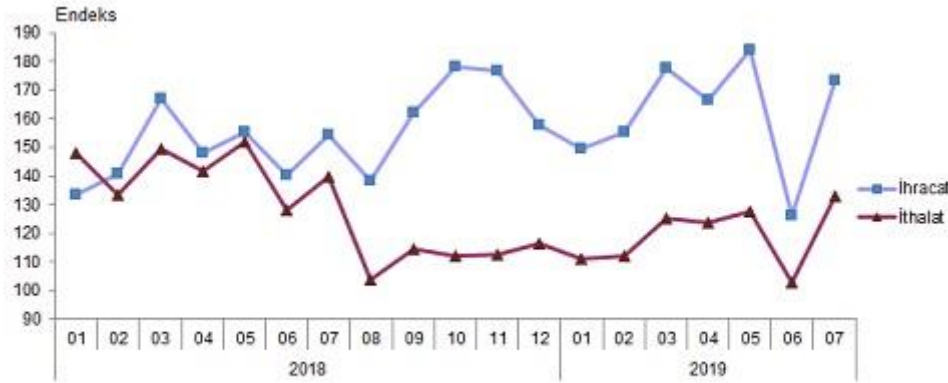
4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

- İhracat birim değer endeksi Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,7 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %0,8, ham maddelerde (yakıt hariç) %7,2, yakıtlarda %10,5 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %4 azaldı.
- İthalat birim değer endeksi Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,9 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %7,4, ham maddelerde (yakıt hariç) %8,6, yakıtlarda %7,2 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %2 azaldı.

	İhracat			İthalat		
	Endeks		Değişim (%)	Endeks		Değişim (%)
Sektörler (SITC Rev. 3)	Temmuz 2018	Temmuz 2019	2019 Temmuz / 2018 Temmuz	Temmuz 2018	Temmuz 2019	2019 Temmuz /2018 Temmuz
Birim değer endeksleri						
Genel	95,8	92,2	-3,7	92,7	89,1	-3,9
Gıda, içecek ve tütün	92,3	91,6	-0,8	91,2	84,5	-7,4
Ham maddeler (yakıt hariç)	101,2	93,9	-7,2	94,5	86,4	-8,6
Yakıtlar	94,7	84,8	-10,5	84,5	78,4	-7,2
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)	96,0	92,2	-4,0	96,4	94,5	-2,0
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	107,6	121,7	13,1	88,2	88,9	0,7
Miktar endeksleri						
Genel	154,5	173,2	12,1	139,9	133,2	-4,8
Gıda, içecek ve tütün	136,5	138,2	1,2	209,2	233,1	11,5
Ham maddeler (yakıt hariç)	139,0	138,8	-1,6	135,0	130,8	-3,1
Yakıtlar	105,5	166,7	58,0	151,1	136,1	-10,0
İmalat (gıda, içecek ve tütün hariç)	161,6	179,3	10,9	128,5	120,8	-6,0
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	74,9	164,3	119,5	353,6	417,0	17,9

Tablo 11. Dış ticaret endeksleri

- İhracat miktar endeksi Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %12,1 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %1,2, yakıtlarda %58 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %10,9 artarken, ham maddelerde (yakıt hariç) %1,6 azaldı.
- İthalat miktar endeksi Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %4,8 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %11,5 artarken, ham maddelerde (yakıt hariç) %3,1, yakıtlarda %10 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %6 azaldı.

Grafik 17. Dış ticaret miktar endeksleri

- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2019 Haziran ayında 146,9 olan ihracat miktar endeksi %13,9 artarak, 2019 Temmuz ayında 167,3 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2018 Temmuz ayında 154,4 olan ihracat miktar endeksi %8,1 artarak, 2019 Temmuz ayında 166,9 oldu.
- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2019 Haziran ayında 116,9 olan ithalat miktar endeksi %6,1 artarak, 2019 Temmuz ayında 124 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2018 Temmuz ayında 136,9 olan ithalat miktar endeksi %4,9 azalarak, 2019 Temmuz ayında 130,2 oldu.
- İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan ve 2018 yılı Temmuz ayında 103,3 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi, 0,2 puan artarak, 2019 yılı Temmuz ayında 103,5 oldu.

4.1 Dış Ticaret İstatistikleri

- Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2019 yılı Temmuz ayında, 2018 yılının aynı ayına göre %7,9 artarak 15 milyar 160 milyon dolar, ithalat %8,5 azalarak 18 milyar 351 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- Temmuz ayında dış ticaret açığı %46,9 azalarak 3 milyar 192 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 Temmuz ayında %70 iken, 2019 Temmuz ayında %82,6'ya yükseldi.
- Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2019 Temmuz ayında bir önceki aya göre ihracat %15,2, ithalat %4,6 arttı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2019 yılı Temmuz ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %4,8 arttı, ithalat %9,1 azaldı.

		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı
		Değişim		Değişim		Değişim		
Aylar	Yıl	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	(%)
Ocak – Temmuz	2018	96.212		143.025		-46.812		67,3
	2019	98.852	2,7	116.918	-18,3	-18.067	-61,4	84,5
Temmuz	2018	14.049		20.058		-6.009		70,0
	2019	15.160	7,9	18.351	-8,5	-3.192	-46,9	82,6

Tablo 12. Aylara göre dış ticaret

- Almanya'ya yapılan ihracat 2019 Temmuz ayında 1 milyar 379 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 91 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 770 milyon dolar ile Irak ve 741 milyon dolar ile Fransa takip etti. Rusya'dan yapılan ithalat, 2019 yılı Temmuz ayında 2 milyar 90 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 728 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 663 milyon dolar ile Çin ve 1 milyar 324 milyon dolar ile ABD izledi.
- Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Temmuz ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %95,6'dır. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,3'tür. İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %77,1'dir. Temmuz ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %17,1'dir.

	Temmuz				Ocak-Temmuz			
	2018		2019		2018		2019	
Teknoloji Yoğunluğu	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)
İhracat (FOB)								
Toplam imalat sanayi	13.338	100,0	14.492	100,0	90.489	100,0	93.521	100
Yüksek teknoloji ürünler	370	2,8	475	3,3	3.079	3,5	3.222	3,4
Orta yüksek teknoloji ürünler	4.958	37,2	5.362	37,0	33.761	37,3	33.925	36,3
Orta düşük teknoloji ürünler	3.664	27,5	3.989	27,5	23.899	26,4	25.825	27,6
Düşük teknoloji ürünler	4.346	32,6	4.666	32,2	29.749	32,9	30.549	32,7
İthalat (CIF)								
Toplam imalat sanayi	15.650	100,0	14.156	100,0	114.911	100,0	88.162	100
Yüksek teknoloji ürünler	2.120	13,5	2.417	17,1	14.946	13,0	13.327	15,1
Orta yüksek teknoloji ürünler	6.705	42,8	5.697	40,2	48.064	41,8	36.233	41,1
Orta düşük teknoloji ürünler	4.977	31,8	4.274	30,2	39.001	33,9	27.797	31,5
Düşük teknoloji ürünler	1.849	11,8	1.768	12,5	12.900	11,2	10.804	12,3

Tablo 13. Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti (milyon dolar)

	İLLER	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	KÜMÜLATİF
1	İSTANBUL	5,262,467.46	5,496,970.22	6,444,107.51	5,803,724.40	6,784,179.42	4,425,269.40	6,408,231.93	5,610,662.17	46,235,612.52
2	KOCAELİ	1,323,401.07	1,323,876.86	1,381,462.18	1,398,238.71	1,228,661.69	1,036,774.03	1,308,828.11	974,464.77	9,975,707.42
3	BURSA	1,108,752.59	1,165,319.33	1,453,687.61	1,248,030.63	1,447,551.41	1,065,731.41	1,315,439.13	953,274.19	9,757,786.30
4	İZMİR	781,216.62	801,052.19	827,421.84	805,565.92	951,216.21	611,071.10	839,180.02	774,891.82	6,391,615.71
5	ANKARA	617,812.97	607,474.25	706,675.65	665,908.36	774,036.22	543,786.62	740,612.12	566,802.77	5,223,108.98
6	GAZİANTEP	585,649.06	592,485.59	641,169.68	678,873.73	682,773.58	425,678.89	664,617.87	554,148.18	4,825,396.57
7	SAKARYA	404,499.98	442,892.86	500,204.91	474,729.90	484,992.24	331,922.71	511,381.99	188,983.16	3,339,607.74
8	MANİSA	299,955.81	358,968.25	376,708.02	374,946.58	413,382.16	269,349.03	357,247.01	312,758.73	2,763,315.58
9	DENİZLİ	251,761.01	239,503.49	285,752.52	275,332.45	321,870.39	206,455.42	279,434.37	252,004.88	2,112,114.54
10	HATAY	236,948.75	258,133.89	223,318.05	253,299.40	226,196.81	194,070.69	247,939.49	185,163.06	1,825,070.14
11	KONYA	172,458.46	161,926.88	183,276.64	182,411.31	190,342.07	111,805.51	173,198.96	151,257.35	1,326,677.18
12	KAYSERİ	154,084.76	163,176.30	174,919.80	179,776.78	193,477.51	125,213.27	185,185.12	148,794.31	1,324,627.85
13	ADANA	160,776.84	147,442.76	163,450.78	158,044.53	180,051.67	116,973.15	167,962.04	137,549.95	1,232,251.73
14	MERSİN	149,571.74	134,501.69	140,536.30	135,461.47	150,211.93	110,788.06	125,547.81	106,168.17	1,052,787.18
15	ANTALYA	106,677.89	131,115.88	120,916.25	107,605.80	123,030.32	100,411.13	118,810.58	92,070.43	900,638.28
16	ESKİŞEHİR	88,289.80	82,009.94	92,835.23	93,332.00	100,469.63	71,037.54	97,209.13	86,389.28	711,572.56
17	TEKİRDAĞ	79,995.16	80,448.36	86,803.86	86,493.44	96,582.19	63,184.91	96,801.29	85,865.83	676,175.04
18	TRABZON	89,271.58	96,429.30	99,407.32	82,290.50	88,631.31	51,696.54	83,116.84	42,570.80	633,414.19
19	K.MARAŞ	79,545.58	76,430.68	82,722.31	90,772.50	88,955.59	67,487.46	79,198.51	63,831.56	628,944.21
20	MARDİN	55,426.36	67,339.43	65,732.42	60,223.00	59,611.13	42,466.30	70,013.85	63,128.19	483,940.68
21	SAMSUN	58,803.54	59,229.06	58,574.56	56,188.54	69,154.26	46,643.01	60,756.36	43,352.23	452,701.57
22	AYDIN	42,149.51	42,542.30	47,938.99	51,253.21	67,904.92	35,017.35	51,138.72	46,026.94	383,971.94
23	BALIKESİR	48,755.78	42,253.69	63,013.78	51,379.60	54,306.73	37,193.91	47,720.28	33,415.37	378,039.14
59	ÇANAKKALE	6,146.00	3,351.46	4,486.26	4,680.56	4,949.15	2,843.91	4,194.98	3,576.56	34,228.88
TOPLAM		12,804,093.11	13,198,001.50	14,955,834.40	14,035,539.90	15,476,852.83	10,577,144.19	14,713,512.71	12,087,035.86	107,848,014.52

Tablo 14. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)

SEKTÖR	1 - 31 AĞUSTOS			1 OCAK - 31 AĞUSTOS		
	2018	2018	DEĞİŞİM	2018	2019	DEĞİŞİM
Çelik	1,352.27	1,474.63	9.05%	15,025.62	14,143.46	-5.87%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	202.62	149.11	-26.41%	2,097.82	3,021.80	44.04%
Demir ve Demir Dışı Metaller	1,887.26	1,820.66	-3.53%	19,198.95	18,507.60	-3.60%
Deri ve Deri Mamulleri	106.94	118.14	10.48%	1,812.15	2,840.91	56.77%
Diğer Sanayi Ürünleri	31.08	7.45	-76.04%	49.70	160.32	222.59%
Elektrik Elektronik	4,096.61	3,766.12	-8.07%	40,265.20	49,806.66	23.70%
Fındık ve Mamulleri	0.00	0.00		4.55	0.00	-100.00%
Gemi ve Yat	0.00	10.26		405.32	35.04	-91.36%
Halı	4.04	0.83	-79.37%	38.18	66.62	74.49%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	4,553.01	3,534.40	-22.37%	40,231.16	33,109.13	-17.70%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	828.93	721.27	-12.99%	4,078.93	7,006.87	71.78%
İklimlendirme Sanayii	379.26	244.31	-35.58%	1,537.61	1,872.31	21.77%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2,128.93	1,738.57	-18.34%	23,626.79	18,451.68	-21.90%
Kuru Meyve ve Mamulleri	0.00	3.88		27.82	17.03	-38.76%
Madencilik Ürünleri	3,638.98	2,027.22	-44.29%	22,557.59	19,001.32	-15.77%
Makine ve Aksamları	2,355.25	1,344.93	-42.90%	19,323.97	18,978.08	-1.79%
Meyve Sebze Mamulleri	1,352.72	1,168.86	-13.59%	10,373.87	9,386.24	-9.52%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	872.67	1,143.17	31.00%	10,608.38	10,803.09	1.84%
Mücevher	0.00	0.00		194.66	135.77	-30.25%
Otomotiv Endüstrisi	3,373.89	3,133.10	-7.14%	34,787.44	37,993.62	9.22%
Savunma ve Havacılık Sanayii	301.03	941.85	212.88%	3,668.89	5,263.59	43.47%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	13,223.59	9,401.92	-28.90%	126,799.41	120,763.55	-4.76%
Süs Bitkileri ve Mam.	99.86	206.40	106.68%	3,888.02	3,801.35	-2.23%
Tekstil ve Hammaddeleri	120.95	452.90	274.45%	914.33	2,044.41	123.60%
Yaş Meyve ve Sebze	48.90	0.00	-100.00%	62.60	0.00	-100.00%
Zeytin ve Zeytinyağı	216.72	5.39	-97.51%	10,820.76	828.69	-92.34%
BALIKESİR TOPLAM İHRACATI	41,175.49	33,415.37	-18.85%	392,399.71	378,039.14	-3.66%
TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI	11,937,635.39	12,087,035.86	1.25%	105,651,822.59	107,848,014.52	2.08%

Tablo 15. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 dolar)

	ÜLKE	1 - 31 AĞUSTOS			1 OCAK - 31 AĞUSTOS		
		2018	2019	DEĞİŞİM	2018	2019	DEĞİŞİM
1	IRAK	8,880.67	5,718.25	-35.61%	69,124.36	77,327.48	11.87%
2	ALMANYA	3,454.52	2,885.72	-16.47%	33,074.62	27,797.08	-15.96%
3	İTALYA	3,443.93	2,028.74	-41.09%	27,541.71	23,079.64	-16.20%
4	İSPANYA	1,941.18	870.66	-55.15%	17,201.37	18,840.71	9.53%
5	BREZİLYA	1,893.95	1,324.27	-30.08%	14,710.58	17,754.27	20.69%
6	ABD	1,027.34	1,859.53	81.00%	13,873.06	15,568.58	12.22%
7	BAE	993.06	788.12	-20.64%	12,730.55	10,956.30	-13.94%
8	ÇİN	1,462.15	539.96	-63.07%	9,679.99	10,610.03	9.61%
9	JAPONYA	0.00	18.76		11,034.85	9,635.25	-12.68%
10	SUUDİ ARABİSTAN	500.35962	493.63043		10885.8194	9298.22711	
11	İSVEÇ	171.13	1,403.47	720.13%	3,789.00	7,103.62	87.48%
12	İSRAİL	415.29	631.41	52.04%	6,361.28	6,628.22	4.20%
13	FRANSA	975.19	1,326.94	36.07%	7,316.54	6,494.55	-11.23%
14	KATAR	510.94	870.28	70.33%	8,467.52	6,137.77	-27.51%
15	BİRLEŞİK KRALLIK	446.29	379.68	-14.92%	5,357.33	5,265.26	-1.72%
16	BULGARİSTAN	594.77	573.73	-3.54%	4,689.16	5,239.47	11.74%
17	CEZAYİR	94.74	237.16	150.32%	5,386.76	5,213.54	-3.22%
18	HOLLANDA	539.84	628.50	16.42%	4,849.24	4,986.03	2.82%
19	HONG KONG	221.74	15.60	-92.96%	4,883.57	4,410.20	-9.69%
20	İRAN	319.41	122.97	-61.50%	2,957.27	4,163.83	40.80%
21	POLONYA	314.61915	589.73764		2573.96229	3902.79521	
22	AVUSTURYA	848.31	364.81	-57.00%	4,253.98	3,694.20	-13.16%
23	MISIR	421.05786	952.9891		2596.14088	3538.50758	
24	DANİMARKA	88.64	136.55	54.05%	946.24	3,530.95	273.16%
25	YUNANİSTAN	940.38869	327.08931		4135.97566	3435.96455	

Tablo 16. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 dolar)

SEKTÖR	SIRA	ÜLKE	1 OCAK - 31 AĞUSTOS		
			2018	2019	DEĞİŞİM
Otomotiv Endüstrisi	1	ALMANYA	3,147,120.47	2,903,366.87	-7.75%
	2	FRANSA	2,212,815.19	2,338,525.93	5.68%
	3	İTALYA	2,257,877.83	1,852,010.16	-17.98%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	1,967,314.21	1,674,581.50	-14.88%
	5	İSPANYA	1,209,957.21	1,115,019.21	-7.85%
		DİĞER	10,006,780.47	10,074,062.63	0.60%
		TOPLAM	20,801,865.39	19,957,566.30	-4.06%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1	HOLLANDA	363,086.59	740,404.21	103.92%
	2	İSPANYA	481,658.92	733,416.00	52.27%
	3	İTALYA	408,581.95	599,796.25	46.80%
	4	ALMANYA	631,815.62	598,762.51	-5.23%
	5	IRAK	523,833.95	595,981.44	13.77%
		DİĞER	8,834,680.36	10,101,720.81	14%
		TOPLAM	11,243,657.39	13,370,081.22	18.91%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1	ALMANYA	2,205,255.32	2,054,812.19	-6.82%
	2	İSPANYA	1,576,098.45	1,575,869.17	-0.01%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	1,298,212.46	1,255,114.41	-3.32%
	4	HOLLANDA	676,837.87	726,747.93	7.37%
	5	FRANSA	609,942.53	587,080.68	-3.75%
		DİĞER	5,411,270.21	5,595,954.06	3.41%
		TOPLAM	11,777,616.84	11,795,578.43	0.15%
Çelik	1	İTALYA	704,134.69	701,533.76	-0.37%
	2	İSRAİL	509,696.93	588,197.14	15.40%
	3	İSPANYA	542,592.63	491,515.60	-9.41%
	4	ROMANYA	479,673.91	447,700.66	-6.67%
	5	MISIR	252,890.61	356,229.41	40.86%
		DİĞER	7,019,446.34	6,851,032.64	-2.32%
		TOPLAM	9,508,435.11	9,436,209.21	-0.76%
Elektrik Elektronik	1	BİRLEŞİK KRALLIK	982,362.84	980,389.66	-0.20%
	2	ALMANYA	650,935.77	681,587.03	4.71%
	3	FRANSA	555,730.08	528,960.47	-4.82%
	4	İTALYA	298,352.64	316,888.88	6.21%
	5	İSPANYA	265,945.92	310,786.80	16.86%
		DİĞER	4,390,103.33	4,355,005.20	-0.79%
		TOPLAM	7,143,430.58	7,173,618.03	0.42%
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	ALMANYA	707,414.82	666,569.07	-5.77%
	2	İTALYA	400,751.47	353,321.83	-11.84%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	276,689.43	280,982.76	1.55%
	4	ABD	195,642.36	278,188.39	42.19%
	5	FRANSA	258,952.86	255,084.53	-1.49%
		DİĞER	3,504,187.52	3,558,041.23	1.53%
		TOPLAM	5,343,638.47	5,392,187.82	0.91%
Tekstil ve Hammaddeleri	1	İTALYA	527,070.33	490,496.78	-6.94%
	2	BULGARİSTAN	338,131.03	267,228.01	-20.97%
	3	ALMANYA	280,704.33	248,308.74	-11.54%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	232,261.32	248,068.54	6.81%
	5	ABD	230,889.34	217,220.02	-5.92%
		DİĞER	4,004,038.41	3,796,055.92	-5.19%
		TOPLAM	5,613,094.75	5,267,378.02	-6.16%
Makine ve Aksamları	1	ALMANYA	458,103.77	450,289.80	-1.71%
	2	ABD	247,313.60	297,967.42	20.48%
	3	İTALYA	208,264.98	238,114.11	14.33%
	4	CEZAYİR	208,485.79	211,096.03	1.25%
	5	ÖZBEKİSTAN	138,054.93	190,426.29	37.94%
		DİĞER	3,371,942.62	3,669,562.94	8.82%
		TOPLAM	4,632,165.69	5,057,456.59	9.18%

Tablo 17. Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 dolar)

5. İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

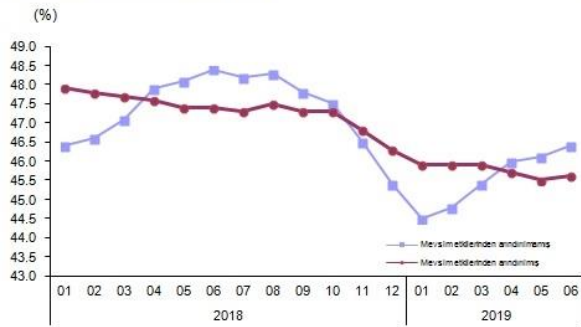
- Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 yılı Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 938 bin kişi artarak 4 milyon 253 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 2,8 puanlık artış ile %13,0 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 3,2 puanlık artış ile %15,3 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 5,4 puanlık artış ile %24,8 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 2,9 puanlık artış ile %13,3 olarak gerçekleşti.
- İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Haziran döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 802 bin kişi azalarak 28 milyon 512 bin kişi, istihdam oranı ise 2 puanlık azalış ile %46,4 oldu. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 232 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 569 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin %18,9'u tarım, %19,7'si sanayi, %5,7'si inşaat, %55,7'si ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,3 puan, inşaat sektörünün payı 1,5 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0,1 puan, hizmet sektörünün payı 1,7 puan arttı.
- İşgücü 2019 yılı Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 137 bin kişi artarak 32 milyon 766 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,5 puanlık azalış ile %53,3 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 1 puanlık azalış ile %72,4, kadınlarda ise 0,1 puanlık artış ile %34,7 olarak gerçekleşti.

	Toplam		Erkek		Kadın	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
15 ve daha yukarı yaştakiler	(Bin)					
Nüfus	60.626	61.426	29.996	30.351	30.630	31.075
İşgücü	32.629	32.766	22.020	21.976	10.609	10.790
İstihdam (toplam)	29.314	28.512	20.106	19.405	9.208	9.107
İstihdam (tarım)	5.624	5.392	3.048	2.953	2.576	2.438
İstihdam (tarım dışı)	23.690	23.121	17.057	16.452	6.633	6.669
İşsiz	3.315	4.253	1.915	2.571	1.400	1.683
İşgücüne dahil olmayanlar	27.997	28.660	7.976	8.375	20.021	20.285
	(%)					
İşgücüne katılma oranı	53,8	53,3	73,4	72,4	34,6	34,7
İstihdam oranı	48,4	46,4	67,0	63,9	30,1	29,3
İşsizlik oranı	10,2	13,0	8,7	11,7	13,2	15,6
Tarım dışı işsizlik oranı	12,1	15,3	9,9	13,2	17,3	20,0
15 - 64 yaş grubu						
İstihdam katılma oranı	59,2	58,9	79,4	78,6	38,8	39,1
İşsizlik oranı	53,1	51,1	72,4	69,2	33,6	32,9
İşsizlik oranı	10,4	13,3	8,9	12,0	13,5	15,9
Tarım dışı işsizlik oranı	12,2	15,4	10,0	13,3	17,4	20,1
Genç nüfus (15-24 yaş)						
İşsizlik oranı	19,4	24,8	16,5	21,9	24,6	29,8
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı	24,3	26,2	15,4	19,0	33,5	33,6

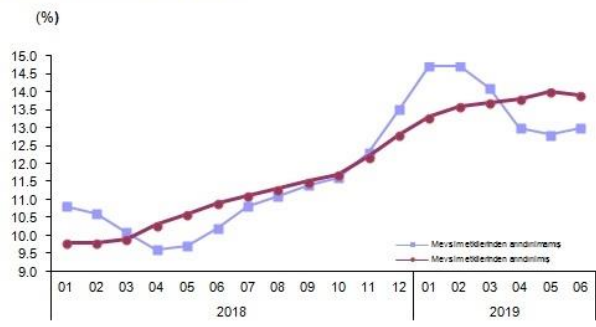
Tablo 18. Mevsim etkisinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri, Haziran 2018, Haziran 2019

- Haziran 2019 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,2 puan artarak %35,2 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,8 puan artarak %23,2 oldu.
- Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 100 bin kişi artarak 27 milyon 983 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0,1 puan artarak %45,6 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 11 bin kişi artarak 4 milyon 532 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0,1 puan azalarak %13,9 oldu.
- Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı 0,1 puan artarak %52,9 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 25 bin, sanayi sektöründe 70 bin, inşaat sektöründe 12 bin kişi artarken, hizmet sektöründe 7 bin kişi azaldı.

İstihdam oranı, Haziran 2019

İşsizlik oranı, Haziran 2019

Grafik 18. Mevsim etkisinden arındırılmış temel işgücü göstergeleri, Haziran 2018 – Haziran 2019

6.3 Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları

- En yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirildiğinde %6,06, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde ise %4,53 oranlarıyla külçe altında gerçekleşti. Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %4,13, mevduat faizi (brüt) %1,92, Amerikan Doları %0,23 oranında yatırımcısına kazandırırken; Euro %0,66 ve BIST 100 endeksi %2,43 oranında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde; DİBS %2,64, mevduat faizi (brüt) %0,46 oranında yatırımcısına kazandırırken; Amerikan Doları %1,21, Euro %2,09 ve BIST 100 endeksi %3,84 oranında yatırımcısına kaybettirdi.
- DİBS üç aylık değerlendirmede; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %20,24, TÜFE ile indirildiğinde ise %15,85 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiri sağlayan yatırım aracı olurken; Euro Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %5,84, TÜFE ile indirildiğinde ise %9,27 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Grafik 19. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları

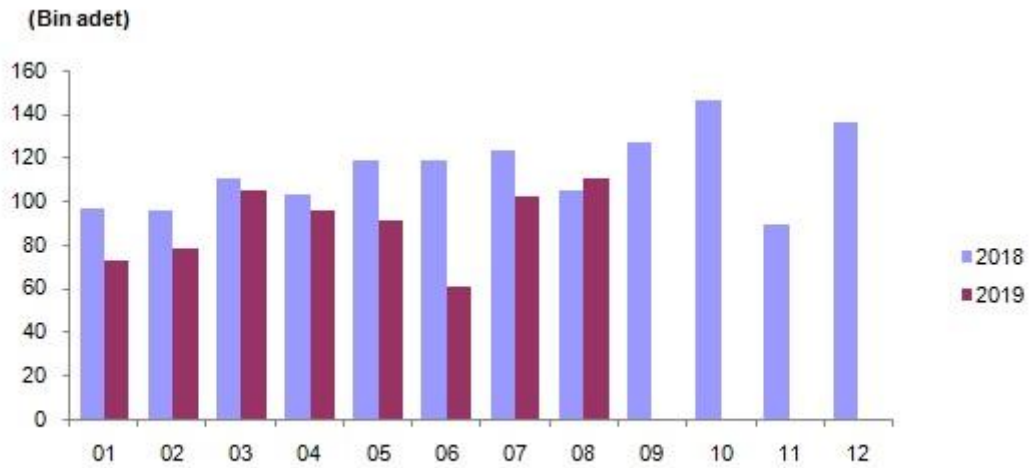
- Altı aylık değerlendirmeye göre külçe altın; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %14,63, TÜFE ile indirildiğinde ise %14,37 oranında yatırımcısına en yüksek kazancı sağlayan yatırım aracı oldu. Aynı dönemde BIST 100 endeksi, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %10,56, TÜFE ile indirildiğinde ise %10,76 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.
- Finansal yatırım araçları yıllık olarak değerlendirildiğinde DİBS; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %22,30, TÜFE ile indirildiğinde ise %20,64 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlayan yatırım aracı oldu. Diğer taraftan, Euro Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %17,55, TÜFE ile indirildiğinde ise %18,67 oranlarıyla yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

	Aylık			3 aylık			6 aylık			Yıllık			Yıllık ortalama		
	Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri		Nominal getiri	Reel getiri	
Yatırım araçları		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE		Yİ-ÜFE	TÜFE
Mevduat faizi (brüt)	1.32	1.92	0.46	5.24	6.82	2.92	9.82	3.79	3.55	16.12	2.35	0.97	20.72	-7.50	0.92
BIST 100 endeksi	-3.01	-2.43	-3.84	10.37	12.03	7.94	-5.36	-10.56	-10.76	4.38	-7.99	-9.24	-9.75	-30.85	-24.55
Amerikan doları	-0.36	0.23	-1.21	-6.68	-5.28	-8.73	7.09	1.21	0.98	-2.94	-14.45	-15.61	35.65	3.94	13.40
Euro	-1.25	-0.66	-2.09	-7.23	-5.84	-9.27	4.90	-0.86	-1.08	-6.46	-17.55	-18.67	29.20	-1.00	8.01
Külçe altın	5.43	6.06	4.53	8.68	10.31	6.29	21.29	14.63	14.37	21.58	7.17	5.71	37.46	5.33	14.91
Devlet iç borçlanma senetleri	3.52	4.13	2.64	18.46	20.24	15.85	9.23	3.23	3.00	38.75	22.30	20.64	5.74	-18.98	-11.60

Tablo 19. Finansal yatırım araçlarının nominal ve reel getirileri

7. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

- Türkiye genelinde konut satışları 2019 Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %5,1 oranında artarak 110 538 oldu. Konut satışlarında, İstanbul 15 881 konut satışı ve %14,4 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u, 10 707 konut satışı ve %9,7 pay ile Ankara, 6 025 konut satışı ve %5,5 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller sırasıyla 18 konut ile Hakkari, 28 konut ile Ardahan ve 59 konut ile Şırnak oldu.

Grafik 20. Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %168 oranında artış göstererek 34 148 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %30,9 olarak gerçekleşti. İpotekli satışlarda İstanbul 4 382 konut satışı ve %12,8 pay ile ilk sırayı aldı. Toplam konut satışları içerisinde ipotekli satış payının en yüksek olduğu il %43,8 ile Bilecik oldu.
- Diğer konut satışları Türkiye genelinde bir önceki yılın aynı ayına göre %17,3 oranında azalarak 76 390 oldu. Diğer konut satışlarında İstanbul 11 499 konut satışı ve %15,1 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde diğer satışların payı %72,4 oldu. Ankara 6 488 diğer konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 3 802 konut satışı ile İzmir izledi. Diğer konut satışının en az olduğu il 15 konut ile Hakkari oldu.
- Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre %17,7 azalarak 40 634 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk satışın payı %36,8 oldu. İlk satışlarda İstanbul 6 001 konut satışı ve %14,8 ile en yüksek paya sahip olurken, İstanbul'u 3 107 konut satışı ile Ankara ve 1 994 konut satışı ile İzmir izledi.

Balıkesir	Ağustos 2019			Ocak - Ağustos 2019		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	2 638	745	1 893	15 838	4 600	11 238

Tablo 20. Balıkesir ilinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

Balıkesir	Ağustos 2019			Ocak - Ağustos 2019		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	2 638	708	1 930	15 838	2 672	13 166

Tablo 21. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde ikinci el konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %25,3 artış göstererek 69 904 oldu. İkinci el konut satışlarında da İstanbul 9 880 konut satışı ve %14,1 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde ikinci el satışların payı %62,2 oldu. Ankara 7 600 konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 4 031 konut satışı ile İzmir izledi.

9. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

- Bandırma Ticaret Odası verilerine göre; 2019 yılı Ağustos ayı içerisinde toplam 15 şirket kurulmuş olup, bu şirketlerin 8 adedi limited şirket, 3 adedi anonim şirket, 4 adedi gerçek kişi ticaret işletmesi bazında kurulmuştur.
- Kapanan şirket sayısı incelendiğinde, toplam olarak kapanan şirket sayısı 9 adet olup, en çok kapatılan şirket türü 5 adet ile gerçek kişi ticaret işletmeleridir. Yılın ilk sekiz aylık istatistiklerine göz atıldığında; 2019 yılı içerisinde 129 adet firma kurulmuş, 77 adet firma kapatılmıştır.

	Şirket Türü	Ağustos 2019	Temmuz 2019	Değişim (%)	Ocak - Ağustos		
					2018	2019	Değişim (%)
Kurulan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	4	4		33	29	-12
	Limited Şirket	8	2	400	77	76	-1,3
	Anonim Şirket	3	2	50	26	20	-23
	Kooperatif	0	0		2	4	100
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0		2	0	-100
Kapanan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	5	6	-17	30	49	63
	Limited Şirket	3	1	200	14	16	14
	Anonim Şirket	1	0	100	8	10	25
	Kooperatif	0	0		1	2	100
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0		3	0	0

Tablo 26. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı

- 2019 yılı Ağustos ayı içerisinde kurulan 15 adet işletme meslek gruplarına göre incelendiğinde; en çok işletmenin kurulduğu meslek grubu 3 adet üye ile tarım sektörü olur iken, bu grubu 2 adet üye ile imalat, inşaat, eğitim – bilişim - telekomünikasyon, hayvancılık ve medikal – optik sektörü izlemiştir.

Meslek Grubu	GRUP TANIMI	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi	Toplam
		Adet	Adet	Adet
01. MESLEK GRUBU	TARIM	0	3	3
03. MESLEK GRUBU	İMALAT	1	1	2
04. MESLEK GRUBU	İNŞAAT	1	1	2
12. MESLEK GRUBU	EĞİTİM – BİLİŞİM - TELEKOMÜNİKASYON	1	1	2
13. MESLEK GRUBU	HAYVANCILIK	0	2	2
15. MESLEK GRUBU	PERAKENDE	1	0	1
16. MESLEK GRUBU	NAKLİYE – ACENTE – YÜK TAŞIMACILIĞI	0	1	1
18. MESLEK GRUBU	MEDİKAL - OPTİK	0	2	2
TOPLAM		4	11	15

Tablo 27. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları

KAYNAKLAR

Ağustos 2019 Ekonomik, Ticari ve Finansal Bilgiler isimli çalışmanın oluşturulması esnasında, aşağıda belirtilen kurumların verileri kullanılmıştır.

- ❖ Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
- ❖ Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- ❖ Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
- ❖ Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) PMI İmalat Sanayi Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Raporu
- ❖ Bandırma Ticaret Odası (BTO) Sicil İstatistikleri